Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

18 ta’ April 2013 (*)

“?las lura tat-taxxi mi?bura minn Stat Membru bi ksur tad-dritt tal-Unjoni – Skema nazzjonali li tillimita l-interessi dovuti mill-imsemmi Stat fuq it-taxxa m?allsa lura – Interessi kkalkolati mill-jum ta’ wara d-data tat-talba g?all-?las lura tat-taxxa – Nuqqas ta’ konformità mad-dritt tal-Unjoni – Prin?ipju ta’ effettività”

Fil-Kaw?a C-565/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa minn Tribunalul Sibiu (ir-Rumanija), permezz ta’ de?i?joni tal-14 ta’ Lulju 2011, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-10 ta’ Novembru 2011, fil-pro?edura

Mariana Irimie

vs

Administra?ia Finan?elor Publice Sibiu,

Administra?ia Fondului pentru Mediu,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn M. Ileši? (Relatur), President tal-Awla, E. Jaraši?nas, A. Ó Caoimh, C. Toader u C. G. Fernlund, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Wathelet,

Re?istratur: M. Aleksejev, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-17 ta’ Ottubru 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al M. Irimie, minn D. Târ?ia, avukat,

– g?all-Gvern Rumen, minn R. H. Radu kif ukoll minn R. M. Giurescu u A. Voicu, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Spanjol, minn A. Rubio González, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes, b?ala a?ent,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn J.-P. Keppenne kif ukoll minn L. Bouyon u C. Barslev, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-13 ta’ Di?embru 2012,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni fir-rigward ta’ skema nazzjonali li tillimita l-interessi mog?tija fil-ka? ta’ ?las lura ta’ taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni g?al dawk li jiddekorru mill-jum ta’ wara d-data tat-talba g?all-?las lura ta’ dik it-taxxa.

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ kaw?a bejn M. Irimie, ?ittadina Rumena, u l-Administra?ia Finan?elor Publice Sibiu (l-Amministrazzjoni tal-Finanzi Pubbli?i ta’ Sibiu) u l-Administra?ia Fondului pentru Mediu (l-Amministrazzjoni tal-Fondi g?all-Ambjent), dwar il-?las tal-interessi f’ka? ta’ ?las lura ta’ taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni.

Id-dritt Rumen

Id-digriet b’ur?enza tal-Gvern Nru 50/2008

3 Fl-ordinament ?uridiku Rumen, fil-mument meta ?raw il-fatti li taw lok g?all-kaw?a prin?ipali, it-taxxa fuq it-tni??is tal-vetturi bil-mutur kienet irregolata mid-digriet b’ur?enza tal-Gvern Nru 50/2008 li jistabbilixxi t-taxxa fuq it-tni??is tal-vetturi bil-mutur (Ordonan?? de Urgen?? a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule), tal-21 ta’ April 2008 (*Monitorul Oficial al României*, Parti I, Nru 327 tal-25 ta’ April 2008, iktar 'il quddiem l-“OUG Nru 50/2008”).

Id-digriet tal-Gvern Nru 92/2003

4 Il-pro?edura fiskali hija stabbilita bid-Digriet tal-Gvern Nru 92 dwar il-Kodi?i ta’ Pro?edura Fiskali (Ordonan?a Guvernului nr. 92 privind Codul de procedur? fiscal?), tal-24 ta’ Di?embru 2003, (*Monitorul Oficial al României*, Parti I, Nru 941, tad-29 ta’ Di?embru 2003), kif emendat (iktar ’il quddiem l-“OG Nru 92/2003”).

5 L-Artikolu 70 tal-OG Nru 92/2003, intitolat “Terminu g?all-?las tat-talbiet tal-persuni taxxabbli”, kien jipprovdi:

“(1) L-awtorità fiskali g?andha tidde?iedi dwar it-talbiet imressqa minn persuna taxxabbli skont dan il-kodi?i f’terminu ta’ 45 jum mir-re?istrazzjoni tat-talba.

(2) Jekk g?al dawn il-finijiet, tkun ne?essarja informazzjoni addizzjonali, dan it-terminu jista’ ji?i esti? g?all-perijodu ta’ bejn id-data tat-talba g?al informazzjoni u dik meta din tal-a??ar ti?i ri?evuta.”

6 L-Artikolu 124 tal-OG Nru 92/2003, intitolat “Rati tal-interessi tas-somom im?allsa lura jew rimborsati minn fondi pubbli?i” jipprovdi fil-paragrafu 1 tieg?u:

“Il-persuni taxxabbli g?andhom id-dritt jir?ievu, fuq is-somom li g?andhom jit?allsu lura jew ji?i rrimborsati minn fondi pubbli?i, l-interessi mill-jum ta’ wara l-iskadenza tat-terminu previst fi [...] l-Artikolu 70, [...] sad-data tal-estinzjoni tad-dejn skont wie?ed mill-metodi previsti mil-li?i. L-interessi jit?allsu fuq talba tal-persuni taxxabbli.”

Il-li?i tat-tilwim amministrattiv Nru 554/2004

7 It-tilwim amministrattiv fid-dritt Rumen huwa rregolat mil-li?i dwar it-tilwim amministrattiv Nru 554 (Legea contenciosului administrativ Nru 554), tat-2 ta’ Di?embru 2004 (*Monitorul Oficial al României*, Parti I, Nru 1154 tas-7 ta’ Di?embru 2004), kif emendata (iktar 'il quddiem il-“li?i Nru

554/2004”).

8 L-Artikolu 1 tal-li?i Nru 554/2004, intitolat “Ra?unijiet sabiex il-qorti tassumi l-?urisdizzjoni”, jipprevedi fil-paragrafu 1 tieg?u:

“Kull persuna li tqis ru?ha ppre?udikata minn awtorità pubblika fir-rigward ta’ wie?ed mid-drittijiet jew l-interessi le?ittimi tag?ha, minn att amministrattiv jew minn nuqqas ta’ ppro?essar ta’ talba fit-terminu previst mil-li?i, tistà tippro?edi quddiem il-qorti kompetenti g?at-tilwim amministrattiv sabiex tikseb l-annullament tal-att, ir-rikonoxximent tad-dritt invokat jew tal-interess le?ittimu, jew il-kumpens g?ad-danni subiti. [...]”

9 L-Artikolu 8 tal-li?i Nru 554/2004, intitolat “Su??ett tar-rikors”, jipprovdi fil-paragrafu 1 tieg?u:

“Il-persuna ppre?udikata fir-rigward ta’ dritt rikonoxxut mil-li?i jew fir-rigward ta’ interess le?ittimu minn att amministrattiv unilaterali, li ma tkunx sodisfatta bir-risposta mog?tija g?all-ilment preliminari ma?ru? kontra l-awtorità pubblika awtri?i tal-att, jew li ma tkunx ir?eviet risposta fit-terminu [...], tistà tippre?enta rikors quddiem il-qorti kompetenti g?at-tilwim amministrattiv bil-?sieb li jinkiseb l-annullament, totali jew parzjali, tal-att, il-kumpens g?ad-danni subiti u, fejn xieraq, il-kumpens g?ad-danni morali. Tista’ wkoll tippro?edi quddiem il-qorti kompetenti g?at-tilwim amministrattiv kwalunkwe persuna li tqis ru?ha ppre?udikata fir-rigward ta’ wie?ed mid-drittijiet tag?ha rikonoxxuti mil-li?i min?abba ppro?essar tardiv jew rifjut mhux i??ustifikat tal-ippro?essar tat-talba tag?ha [...]”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

10 Fl-2007, M. Irimie xtrat vettura bil-mutur irre?istrata fil-?ermanja. Bil-g?an li tirre?istraha fir-Rumanija, hija ?allset, b’mod konformi mad-de?i?joni tal-4 ta’ Lulju 2008 tal-Administra?ia Finan?elor Publice Sibiu, taxxa fuq it-tni??is, prevista mill-OUG Nru 50/2008, fl-ammont ta’ RON 6 707.

11 Fil-31 ta’ Awwissu 2009, M. Irimie tat bidu g?al pro?edura quddiem it-Tribunalul Sibiu (qorti superjuri ta’ Sibiu) bil-g?an li l-Administra?ia Finan?elor Publice Sibiu u l-Administra?ia Fondului pentru Mediu, minn na?a ji?u kkundannati j?allsuha lura s-somma li hija kienet ?allset b?ala taxxa fuq it-tni??is u, mill-o?ra, i?allsuha l-interessi fuq dik is-somma mid-data meta din ?iet im?allsa.

12 Il-qorti tar-rinviju tikkonstata li l-parti tal-kwistjoni li tirrigwarda t-talba g?al ?las lura tas-somma m?allsa b?ala taxxa fuq it-tni??is ma tinvolvix problemi serji, fid-dawl tas-sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja tas-7 ta’ April 2011, Tatu (C-402/09, ?abra p. I-2711) kif ukoll tal-?urisprudenza ulterjuri li tikkonferma dik is-sentenza.

13 G?all-kuntrarju, fir-rigward tat-talba g?all-?las tal-interessi relatati mal-ammont tat-taxxa fuq it-tni??is, ikkalkolati sa mid-data tal-?las ta’ din tal-a??ar, il-qorti tar-rinviju tenfasizza li din it-talba ma tistax ti?i akkolta min?abba d-dispo?izzjonijiet mag?quda tal-Artikoli 70 u 124 tal-OG Nru 92/2003. Fil-fatt, kif tippre?i?a l-imsemmija qorti, fit-twe?iba tag?ha g?at-talba g?al kjarifiki tal-Qorti tal-?ustizzja, jirri?ulta mill-?urisprudenza nazzjonali, stabbilita u inekwivoka, li, skont l-imsemmija artikoli, l-interessi fuq is-somom li g?andhom jit?allsu lura minn fondi pubbli?i g?andhom jing?ataw biss sa mill-jum ta’ wara d-data tat-talba g?al ?las lura.

14 Madankollu, il-qorti tar-rinviju qed tiddubita kemm tali regola hija konformi mad-dritt tal-Unjoni, b’mod partikolari mal-prin?ipji ta’ ekwivalenza, ta’ effettività u ta’ proporzjonalità, kif ukoll mad-dritt g?all-proprjetà san?it fl-Artikolu 17 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, moqri flimkien mal-Artikolu 6 TUE.

15 F’dawn i?-?irkustanzi, it-Tribunalul Sibiu dde?ieda li jissospendi l-pro?eduri u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

“[Il-prin?ipji] ta’ ekwivalenza, ta’ effettività u ta’ proporzjonalità tal-azzjonijiet g?all-kumpens g?al ksur tad-dritt [tal-Unjoni] mi?rub [im?arrab] minn individwi min?abba l-applikazzjoni ta’ le?i?lazzjoni li ma hijiex konformi mad-dritt [tal-Unjoni], [prin?ipji li jirri?ultaw] mill-?urisprudenza tal-Qorti [...] u mid-dritt ta’ proprjetà stabbilit bl-Artikolu 6 [TUE] u bl-Artikolu 17 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, [jistg?u ji?u interpretat fis-sens li jipprekludu] dispo?izzjonijiet tad-dritt nazzjonali li jillimitaw l-ammont tal-kumpens li jista’ jinkiseb mill-individwu li d-dritt tieg?u jkun ?ie miksur?”

Fuq id-domanda preliminari

16 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li d-domanda mag?mula essenzjalment tittratta l-punt dwar jekk id-dritt tal-Unjoni g?andux ji?i interpretat fis-sens li dan jipprekludi skema nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tillimita l-interessi mog?tija fil-ka? ta’ ?las lura ta’ taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni g?al dawk li jiddekorru mill-jum ta’ wara d-data tat-talba g?all-?las lura ta’ dik it-taxxa.

17 M. Irimie u l-Kummissjoni Ewropea jikkunsidraw li dik il-kwistjoni tirrikjedi risposta affermattiva, filwaqt li l-Gvern Rumen, Spanjol u Portugi? isostnu li d-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix skema b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

18 Preliminarjament, hemm lok li jitfakkar li l-Qorti tal-?ustizzja di?à kellha l-okka?joni li tikkonstata li d-dritt tal-Unjoni jipprekludi taxxa b?al dik stabbilita mill-OUG Nru 50/2008 fil-ver?joni applikabbli g?all-fatti tal-kaw?a prin?ipali, li g?andha l-effett li tiskora?ixxi l-importazzjoni u l-kummer?jalizzazzjoni fir-Rumanija ta’ vetturi u?ati mixtrija minn Stati Membri o?ra (sentenza Tatu, i??itata iktar 'il fuq, punti 58 u 61).

19 Hemm lok li jitfakkar, b?alma g?amel l-Avukat ?enerali fil-punt 19 tal-konklu?jonijiet tieg?u, li ma huwiex il-kompitu tal-Qorti tal-?ustizzja li tag?ti klassifikazzjoni ?uridika tar-rikors imressaq mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali. F’dan il-ka? hija din tal-a??ar li g?andha tispe?ifika n-natura u l-ba?i tar-rikors tag?ha ta?t l-ist?arri? tal-qorti tar-rinviju (ara, b’analo?ija, is-sentenza tat-13 ta’ Marzu 2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, ?abra p. I-2107, punt 109 u l-?urisprudenza ??itata).

20 Jirri?ulta minn ?urisprudenza stabbilita li d-dritt g?al rimbors ta’ taxxi mi?bura minn Stat Membru bi ksur tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni jirri?ulta minn u jikkomplementa d-drittijiet mog?tija lill-individwi mid-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li jipprojbixxu tali taxxi. G?aldaqstant, l-Istat Membru huwa fil-prin?ipju obbligat li jirrimborsa t-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni (is-sentenzi tas-6 ta’ Settembru 2011, Lady & Kid *et*, C-398/09, ?abra p. I-7375, punt 17, kif ukoll tad-19 ta’ Lulju 2012, Littlewoods Retail *et*, C-591/10, punt 24).

21 Barra minn hekk, g?andu jitfakkar li meta Stat Membru ji?bor taxxi bi ksur tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni, l-individwi g?andhom id-dritt mhux biss g?ar-rimbors tat-taxxa indebitament mi?bura, i?da wkoll g?all-ammonti m?allsa lil dan l-Istat jew mi?muma minnu b'relazzjoni diretta ma' din it-taxxa. Dan jinkludi wkoll it-telf ikkostitwit mill-indisponibbiltà ta' somom ta' flus wara l-?bir prematur tat-taxxa (ara s-sentenzi ??itati iktar 'il fuq tat-8 ta' Marzu 2001, Metallgesellschaft *et*, C-397/98 u C-410/98, ?abra p. I-1727, punti 87 sa 89; tat-12 ta' Di?embru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, ?abra p. I-11753, punt 205; Littlewoods Retail *et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 25, kif ukoll tas-27 ta' Settembru 2012, Zuckerfabrik Jülich *et*, C-113/10, C-147/10 u C-234/10, punt 65).

22 Jirri?ulta li l-prin?ipju ta' obbligu tal-Istati Membri li j?allsu lura bl-interessi l-ammonti tat-taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni jirri?ulta minn dan id-dritt (sentenzi ??itati iktar 'il fuq Littlewoods Retail *et*, punt 26, kif ukoll Zuckerfabrik Jülich *et*, punt 66).

23 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, fin-nuqqas ta' le?i?lazzjoni tal-Unjoni, huwa l-ordinament ?uridiku intern ta' kull Stat Membru li g?andu jipprovdi g?all-kundizzjonijiet li fihom g?andhom jit?allsu tali interessi, b'mod partikolari r-rati u l-metodu tal-kalkolu ta' dawn l-interessi. Dawn il-kundizzjonijiet g?andhom i?arsu l-prin?ipji ta' ekwivalenza u ta' effettività, ji?ifieri, huma la g?andhom ikunu inqas favorevoli minn dawk li jirrigwardaw talbiet simili li huma bba?ati fuq dispo?izzjonijiet tad-dritt intern u lanqas g?andhom ikunu implementati b'mod li jirrendu prattikament impossibbli jew e??essivament diffi?li l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Littlewoods Retail *et*, i??itata iktar 'il fuq, punti 27 u 28 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

24 Fir-rigward tal-prin?ipju ta' ekwivalenza, g?andu ji?i rrilevat li l-Qorti tal-?ustizzja ma g?andha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha l-ebda element ta' natura li jqajjem dubju fir-rigward tal-konformità mieg?u tal-iskema inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

25 Fil-fatt, mill-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jidher li jirri?ulta li l-iskema inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tag?ti l-interessi biss sa mill-jum ta' wara d-data tat-talba g?al ?las lura tat-taxxa m?allsa indebitament, tapplika fir-rigward tas-somom kollha li g?andhom jit?allsu lura minn fondi pubbli?i, kemm dawk mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni kif ukoll dawk mi?bura bi ksur tad-dritt nazzjonali, fatt li madankollu g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

26 Fir-rigward tal-prin?ipju ta' effettività, dan je?i?i, f'ka? ta' sitwazzjoni ta' ?las lura ta' taxxa mi?bura minn Stat Membru bi ksur tad-dritt tal-Unjoni, li r-regoli nazzjonali, relatati, partikolarment mal-kalkolu tal-interessi eventwalment dovuti, ma jwasslux biex i?a??du lill-persuna taxxabbli minn kumpens xieraq min?abba fit-telf ikkaw?at mill-?las indebitu tat-taxxa (ara s-sentenza Littlewoods Retail *et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 29).

27 F'dan il-ka?, g?andu ji?i kkonstatat li skema b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tillimita l-interessi g?al dawk li jiddekorru mill-jum ta' wara d-data tat-talba g?all-?las lura tat-taxxa mi?bura indebitament, ma tissodisfax dik l-e?i?enza.

28 Fil-fatt, dak it-telf jiddependi partikolarment fuq it-tul tan-nuqqas ta' disponibbiltà tas-somma m?allsa indebitament bi ksur tad-dritt tal-Unjoni u g?alhekk, fil-prin?ipju, jirri?ulta fil-perijodu bejn id-data tal-?las indebitu tat-taxxa inkwistjoni u d-data tal-?las lura ta' din tal-a??ar.

29 Fid-dawl ta’ dak li ntqal, je?tie? li ting?ata risposta g?ad-domanda mag?mula li d-dritt tal-Unjoni g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi skema nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tillimita l-interessi mog?tija fil-ka? ta’ ?las lura ta’ taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni g?al dawk li jiddekorru mill-jum ta’ wara d-data tat-talba g?all-?las lura ta’ dik it-taxxa.

Fuq l-ispejje?

30 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta’ u tidde?iedi:

Id-dritt tal-Unjoni g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi skema nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tillimita l-interessi mog?tija fil-ka? ta’ ?las lura ta’ taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni g?al dawk li jiddekorru mill-jum ta’ wara d-data tat-talba g?all-?las lura ta’ dik it-taxxa.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: ir-Rumen.